

Keurmeesters: de ogen en oren van

Keurmeesters vormen het hart van de keuringsdiensten. Als zij hun vak goed verstaan, hebben ze aan één woord genoeg om situaties op bedrijven goed in te schatten. Het is een uitdaging om de schat aan ervaring van generatie op generatie door te geven. Behalve dat professionaliseert de tuinbouw en leert de keurmeester omgaan met nieuwe ondersteunende technieken.

De buitenwereld kijkt kritisch naar het vak van keurmeesters. Zij voeren de controles uit op de afspraken die binnen het vak en met de overheid zijn gemaakt over kwaliteit, raszuiverheid en fyto-sanitaire zaken en waken over wet- en regelgeving. Keurmeesters moeten hun taak naar behoren uitvoeren en dus hooggekwalificeerd zijn om dit werk te doen. Je verwacht dat het beroep daardoor minder populair is. Niets is minder waar. Robin Franssen, hoofd buitendienst en service center van de BKD, ontvangt

regelmatig open sollicitaties. Over het algemeen van mensen met hart voor het vak. "Ik heb 38 recruiters buiten lopen. Dat netwerk is goud waard om de juiste mensen te vinden".

Vers bloed

Ron Bleijswijk, hoofd Keuringen bij Naktuinbouw, heeft dezelfde ervaring. Er is belangstelling voor het keuringsvak en dat is maar goed ook. Het werk gaat in de toekomst veranderen door andere systemen en methoden, maar het blijft altijd door mensen gestuurd.

Beiden zien met lede ogen 'oude rotten' met veel ervaring afvloeien, maar dit biedt ook perspectief voor vers bloed: mensen die binnen afzienbare tijd deskundigheid en vaardigheden opbouwen. Dat blijkt hard nodig, want de Brexit kan bijvoorbeeld leiden tot controle van zo'n 30.000 extra zendingen per jaar bij Naktuinbouw en 2.000 bij de BKD. Ook het takenpakket van de organisaties neemt eerder toe dan af.

Afstand houden

"Een keuring moet goed gebeuren. De keurmeester werkt klantgericht binnen de eisen die er zijn", legt Franssen uit. "We lopen mee en houden tegelijk wat afstand, want dat is onze taak", vult Bleijswijk aan. "Adviezen geven we niet. In feite proberen we te bewijzen dat iets goed is. We willen daarmee markttoegang vergroten of blijven behouden en we willen goed en gezond uitgangsmateriaal in de handel." Ondanks deze positieve insteek zijn er situaties waarbij een keurmeester een partij moet afkeuren. Dat is noodzakelijk omdat ondernemers hun produc-

Ron Bleijswijk:

"Als een bedrijf aantoont het goed te doen, dan doen wij een stapje terug."

de sector

ten willen exporteren en geen verkeerde partijen in de handel mogen komen. “We hebben internationaal een naam hoog te houden”, vindt Franssen. “Bloembollen uit Nederland staan synoniem voor kwaliteit. Dat mag nooit veranderen.”

Lastige situaties

Als een partij niet door de keuring komt dan heeft dat meestal financiële consequenties. Dat doet iets met ondernemers. Bij onbegrip over zo’n beslissing neemt Franssen zelf de telefoon ter hand om de beslissing toe te lichten en vooral om het gesprek aan te gaan. Ook Naktuinbouw gaat het gesprek aan met ondernemers licht Bleijswijk toe. “Als eerste doet de keurmeester dat. Komen zij er niet uit dan neemt de manager contact op met het bedrijf. Soms kom ik in beeld om een extra toelichting te geven.”

Nieuwe technieken

Franssen en Bleijswijk denken na over hoe de keurmeester in de toekomst zijn werk doet, want in de komende

jaren staan veel veranderingen op de agenda. Zo zit Naktuinbouw middenin het proces om bedrijven te autoriseren zelf inspecties te doen. Bleijswijk: “Het accent verandert, kwaliteitszaken laten we steeds meer over aan leverancier en afnemer. Als een bedrijf aantoont het goed te doen, dan doen wij een stapje terug.” Het BKD-systeem verschilt daarin iets. Franssen: “Dat doen wij niet, maar we kijken wel naar onderzoekaanpassingen in de keuringssystematiek.”

Steeds meer technieken, zoals drones en robots, komen beschikbaar om keurmeesters te ondersteunen. Deze ontwikkeling werkt in de hand dat keurmeesters andere vaardigheden moeten ontwikkelen. “Ook ontwikkelt de keurmeester zich steeds meer tot auditor”, zegt Franssen. Bleijswijk vult aan: “Ik denk dat in 2022 de helft van de bedrijven op een of andere manier werkt met een erkenningsysteem, zoals Naktuinbouw Elite, Select Plant of NAL. Bedrijven nemen daar meer eigen verantwoordelijkheid en Naktuinbouw doet een stapje terug”.

Leren door doen

“Kijkend naar de toekomst hebben wij als BKD vooral mensen nodig die in staat zijn om zowel visueel ziektes te herkennen als ook fyto-sanitaire inspecties uit kunnen voeren”, merkt

Franssen op. “Dat leren zij door mee te lopen met ervaren collega’s en door zelf die PDA (Personal Digital Assistant) in handen te houden.”

Ervaring opdoen, kennis opbouwen, daar moet je meters voor maken, vinden beiden. Anders dan in het verleden hoeft een keurmeester niet alles meer te weten, maar wel weten te vinden. Data van binnen en van buiten speelt daarbij steeds meer een rol.

X-factor

Er is nog een extra vaardigheid die een goede keurmeester ontwikkelt door ervaring. Noem het de X-factor. Bleijswijk: “Medewerkers zien niet alleen een afwijking, ze pikken signalen op waardoor ze als het ware voelen wat er aan de hand is. Dan gaat het niet alleen over alles wat op het bedrijf groeit, maar ook om de ondernemer en zijn medewerkers.”

In de tuinbouw gaat het overwegend om familiebedrijven, waardoor werk en privé vaak dicht bij elkaar liggen. Goed contact onderhouden met mensen, dat is eigenlijk nog het meest belangrijke van het werk. Want, zo schetst Bleijswijk: “Keurmeesters zijn de ogen en oren van het vak. Je moet weten wat er speelt, wat er omgaat in mensen en waar je tijdens de keuring specifiek de focus op legt.”

Robin Franssen:
“We hebben internationaal een naam hoog te houden.”

